

Léonor de Recondo, tot i que escriu novel·les, és sobretot una violinista professional i especialista en música barroca / PHILIPPE MATRAS / OPALE

PIETRA VIVA
Léonor de Recondo
Traducció:
Lluís Maria Todó
Editorial: Minúscula
Barcelona, 2014
Pàgines: 184
Preu: 16,50 euros

Atrapat en el marbre

Les muntanyes de Carrara són una de les meravelles de la natura més sorprenents d'Itàlia. La blancor del marbre, que esquitxa el verd i la pedra de la muntanya, pot arribar a semblar neu. Els romans, que van iniciar l'activitat extractiva de la pedra, comparaven aquest marbre amb la

llum de la lluna, raó per a la qual alguns dels toponímics de la zona inclouen el nom del satèl·lit terrestre.

Miquel Àngel, el gran mestre del Renaixement, va fer diversos viatges a Carrara per supervisar i participar personalment en l'extracció de blocs de marbre per a les seves

escultures. D'allà va sortir el bloc que va esdevenir *La Pietat* del Vaticà i d'allà també es va extreure el material que havia de formar part del monumental projecte d'una quarantena d'escultures per a la tomba del papa Juli II, que finalment va quedar significativament reduït.

És precisament aquest tercer viatge de Miquel Àngel a Carrara, que va tenir lloc la primavera i estiu del 1505, el que ha triat l'escriptora francesa Léonor de Recondo com a escenari per a la seva tercera novel·la, *Pietra viva*, publicada per Minúscula i traduïda al castellà per Lluís Maria Todó.

El llibre, un exercici d'escriptura mesurada i subtil, imagina, des del territori sempre lliure de la ficció, l'estada de Miquel Àngel a Carrara com una mena de viatge iniciàtic interior de l'artista, arribat ja als 30 anys. A Carrara, Miquel Àngel es veu colpit per la bellesa de l'entorn i busca més que mai la introspecció i la solitud. L'artista experimenta una catarsi emocional en enfrontar-se per primer cop al dolor per la mort de la seva mare, quan ell tenia sis anys. El turmenta el fantasma de la mare, però també del jove i bellíssim monjo Andrea (personatge inventat per l'autora), que mor en estranyes circumstàncies al principi de la novel·la i personifica la lluita neoplatònica de Miquel Àngel entre el desig carnal i la seva sublimació espiritual i artística.

Novel·la àgil i amb l'encert de no ofegar amb dades històriques el lector, *Pietra viva* se centra, amb solvència, en el perfil psicològic de Miquel Àngel, però també planteja temes com la relació entre art, vida i natura, i el mateix procés creatiu. Malgrat que en alguns moments la novel·la frega l'ensucrament –sobretot quan apareix el personatge del nen Michele que acaba fent-se amic de l'escultor–, Léonor de Recondo, violinista de professió i especialista en música barroca, demostra sobrada sensibilitat i ofici literari a l'hora d'endinsar-se en la complexa ànima de Miquel Àngel. *

ENTREVISTES ALBERT TUGUES

Entrevistes de ben copsar

Com cada any per les dates nadalenes, la Fundació J.V. Foix ha publicat un llibre inèdit d'homenatge al poeta, *Amb mots de ben copsar*, volum dotzè de la col·lecció, edició a cura de Margarida Trias, amb una introducció d'Enrique Badosa, el primer traductor de Foix amb *Más allá del viento* (1956, Editorial Rialp).

El llibre disc recopila 17 entrevistes fetes per Segimon Serrallonga, Marta Pessarrodona, Oleguer Sarsanedas, Àngel Casas i Joan Barril, entre altres. Inclou un disc multimèdia de les 16 que van poder ser gravades, amb més de 6 hores de durada.

Segons Trias, el títol ha provocat certa sorpresa en alguns lectors "per l'error que, a parer seu, contenia el títol *Amb versos de ben copsar*: el canvi de *bon* per *ben*. Però aquest fragment no és el que apareix a *Ho sap tothom i és profecia* –«i un raig de mots de bon copsar»–, sinó que està extret d'una de les cartes en vers que Foix enviava al seu amic Albert Manent", explica Trias.

Jordi Cornudella, en la presentació del llibre al públic, esmentà

J.V. FOIX,
AMB MOTS
DE BEN COP SAR

Presentació:
Margarida Trias
Editorial: Fundació J.V.
Foix / Eumogràfic
Pàgines: 230
Preu: 22 euros

la força de cada vers en la poesia de Foix, com unitat poètica independent de l'estructura sòlida del poema foixià, com ja advertia Riba, aquesta mateixa força que trobem en la paraula del poeta responent a les entrevistes.

En el pròleg, Badosa recorda les "converses a Setantí" compartides amb el poeta, sempre atent a la revelació del quotidià com a fet poètic, i ens recomana aquest llibre: "El bon lector de Focius agrairà la lectura d'uns textos dels quals difícilment podríem disposar. Avui els té a l'abast mitjançant la gravació de la paraula oral portada a la pàgina del llibre." *